

Sl. 44. Sopote — Olimlje: delno izkopen obrambni vodni jarek in odstranjevanje nasutja v lekarniškem stolpu

Fig. 44 — a, b: Sopote — Olimlje: partially excavated defence water moat and removal of stones from the pharmacy tower

gradbeni fazi se je leta 1988 pričelo z urejanjem informacijske sobe, kjer je bil prebit naknadno zazidan vhod iz veže ter pozidana predelna stena v prostoru za sanitarije. Pred tem so bile vstavljenе nove oknice v vse okenske odprtine graščine. S spoznanjem, da je odstranitev vlage in njenih kvarnih vplivov na freske v lekarni le del celotnega načrta reševanja objekta, se je po predlogu RC SRS pričelo z ureditvijo kinet v arkadnem hodniku in veži ter z odstranjevanjem nasutja v samem lekarniškem prostoru. Po odstranitvi nasutja v višini dveh metrov so se pokazali nastavki obokov in osrednji slop ter stopnice, ki so vodile v klet, v baroku preetažiranega obrambnega stolpa. Z namenom, da bi odpravili veliko količino talne vode, smo pričeli z ročnim izkopom obrambnega vodnega jarka. Dela, ki jih izvaja gradbena zadruga Zenit, se financirajo iz sredstev republiške in občinske kulturne skupnosti, ter iz občinskega samoprispevka.

Pred pričetkom prezentacijskih del v notranjščini **p. c. sv. Andreja** smo želeli ugotoviti obseg in stopnjo ohranjenosti stenskih poslikav. Na osnovi sondiranja, ki jih je opravila ekipa restavradorjev RC SRS v avgustu l. 1988, je bilo ugotovljeno, da je ob nadaljnjem odstra-

njevanju recentnih beležev mogoče v celoti obnoviti starejšo stensko slikarijo v prezbiteriju, v manjši meri pa v ladji, kjer je stenska slikarija manj in slabše ohranjena. Pred nadaljevanjem restavratskih del je potrebno sproti preverjati učinke drenaže pri izsuševanju sten. — B. B.

SPODNJA BESNICA, Kranj. — P. c. Janeza Krstnika: Župnijski urad v Besnici je zaprosil za soglasje za obnovo kritine na zvoniku. Obstoječo kritino iz železne pločevine so zamenjali z bakreno v enaki obliki. Obenem smo izdali soglasje tudi za obnovo ometov na zvoniku, ki so bili odstranjeni po predhodnem sondiranju, ob katerem smo dokumentirali baročne šivane robove in bogat prečni pas pod trikotnim zaključkom stene. Ornament in šivani robovi so bili rekonstruirani na novem ometu po načrtu restavradorja Toneta Marolta. — N. L.

SPODNJE JEZERSKO, Kranj, kapela sv. Huberta. — Na vlogo župnijskega urada Jezersko je zavod izdal soglasje za obnovo kritine in dotrajanega ostrešja. V kapeli, zgrajeni v začetku tega stol., z nekaterimi elementi neogotike, je kvalitetna lesena, ornamentirana prepa in slika sv. Huberta nezn.

avtorja. Ker je cela kapela v slabem stanju, so bila izdana tudi navodila za zidarska popravila. — N. L.

STANOŠINA, Ptuj. — Nadomestni objekt št. 34 v neposredni bližini cerkve je sprejemljiv, če bo primerno oblikovan. — J. S.

STARI TRG PRI SLOVENJ GRADCU. — Restavrirali smo notranjščino cerkve. V cerkvi so bile tri vrste stenskih poslikav in to na slavaločni steni freske iz 18. stol., na s. in j. steni baročne freske iz 17. stol. in pod temi ostanek prave gotske freske. Fragmente fresk smo utrdili in zavarovali. — B. K.

STRANICE, Slovenske Konjice. — Zunanjščina župne cerkve **sv. Lovrenca** je bila v letu 1988 obnovljena brez sodelovanja ZVNKD Celje. Na celotni zunanjščini so ometi izvedeni v tehniki grobega obrizga iz kremenčevega peska. — B. B.

STARE SLEMENE, Slovenske Konjice. — V letu 1988 je bila prekrita streha na »gotškem hospicu« **Zičke kartuzije**. Na osnovi sondiranj in meritev smo izdelali konservatorski program za Gastuž. Gradbeni finalist iz Maribora je na osnovi načrtov izdelal in v nadstropju vstavil pet renesančnih kamnitih okenskih okvirov. Izdelan je bil geodetski posnetek ožjega območja samostanskega kompleksa. Geološki zavod Ljubljana je pregledal nahajališča litovskega apnenca, ki bo potreben za rekonstrukcijo kamnitih gradbenih členov. — B. B.

SUŽID, Tolmin. — Zaključili smo več let trajajočo obnovo p. c. sv. Treh kraljev v Sužidu. V preteklih letih smo se predvsem posvetili utrjevanju stenskih poslikav v prezbitერიju in na zunanjščini cerkve, katere sta precej načela zob časa in potres leta 1976. Vzporedno smo tudi odkrivali poznosrednjeveško poslikavo na severni steni ladje. Gre za dovolj poljuben izdelan prizor Pohoda in Poklona sv. Treh kraljev, ki je bil po vsej verjetnosti izdelan v prvi polovici 16. stoletja. Isti avtor se pojavlja z enakim motivom v cerkvi sv. Antona v Šepuljah. Avtor je naivno poenotil ta ikonografski motiv, katerega vzor je lahko iskal v cerkvi sv. Helene v Gradišču. Ne glede na to pa so novo odkrite freske v ladji dodatno obogatile cerkveno notranjost. Lani smo obnovili cerkveno streho, ki je

bila dotrajana. Stene smo utrdili z AB vezjo, nad prezbitერიem smo izvedli strešno betonsko ploščo, v ladji pa se je po obstoječi konstrukciji in uporabili obtanega stropa izkazalo, da je prvotno odprto ostrešje slonelo na kamnitih konzolah. Tako ostrešje smo z dekorativnimi poslikanimi planetami tudi ponovili. Za kritino celotnega objekta smo uporabili »mediteran«. Streho lope smo obnovili po obstoječi konstrukciji in uporabili obstoječe poslikane planete. Zamenjali smo tudi vse dotrajane žlebove in ob stikih s ploščatim zvonikom namestili bakreno obrobo. Finančne stroške za obnovo je delno pokrival župnijski upravitelj, ki je tudi sicer aktivno sodeloval, za čiščenje in vzdrževanje okolice objekta pa bo poskrbela vaška skupnost Sužid. — R. Č. in R. P.

SV. PETER V RIBIČJU, Radlje. — Restavrirali smo srednjebaročno oltarno skulpturo in manjše oltarne slike. — B. K.

SV. PRIMOŽ NA POHORJU, Radlje. — Na p. c. so zamenjali dotrajano ostrešje in kritino. — A. V.

SV. PRIMOŽ, Kamnik. — Restavrirali so v okviru spomeniškovarstvene akcije zatesnili razpoke ob rebrih na stropu v severni ladji ter injektirali odstopajoče freskoomete na severni steni v ladji. — N. L.

SV. URH nad Tinjem, Slov. Bistrica. — Pripravljalni odbor se je lotil obnove strehe na cerkvi. — A. V.

SVETO, Sežana. — Osmerokotna ladja p. c. sv. Egidija ima šotorasto odprto ostrešje z barvanimi planetami, ki sloni na centralnem stebru. Sama kritina in del strešne konstrukcije je dotrajana in tudi na stenah ladje se na več mestih pojavljajo dolge vertikalne razpoke. Zato smo se odločili za popolno sanacijo ostrešja in protipotresno statično sanacijo. Ker v letu 1988 ni bilo dovolj denarja za sanacijo celotne strehe, smo nameravali popraviti le 3/8 strehe, vendar smo se po pogovoru z izvajalcem odločili za sanacijo celote. KS je nabavila tramovje za cerkev in naročila ves ostali material. Ostanek denarja pa bomo nakazali izvajalcu kot avans. Skupaj s sredstvi iz leta 1989 nameravamo zgodaj spomladi popraviti streho v celoti. — B. Z.